

Bruxelles, 10 iunie 2016
(OR. en)

9949/16

**Dosar interinstituțional:
2016/0070 (COD)**

**SOC 394
EMPL 261
MI 428
COMPET 359
CODEC 835
JUSTCIV 164**

RAPORT

Sursă:	Comitetul Reprezentanților Permanenți
Destinatar:	Consiliul
Nr. doc. ant.:	9309/16 SOC 339 EMPL 235 MI 366 COMPET 312 CODEC 714 JUSTCIV 120
Nr. doc. Csie:	6987/16 SOC 144 EMPL 97 MI 142 COMPET 118 CODEC 279 - COM(2016) 128 final + ADD 1 - ADD 2
Subiect:	Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind asigurarea respectării aplicării Directivei 96/71/CE privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii - Raport privind progresele înregistrate

I. INTRODUCERE

La 8 martie 2016, Comisia a adoptat o propunere de modificare a Directivei 96/71/CE¹ privind detașarea lucrătorilor. Propunerea reprezintă o revizuire precis direcționată, vizând asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru prestatorii de servicii și, în același timp, protecția lucrătorului detașat.

Potrivit Comisiei, directiva, care există deja de 20 de ani, nu mai reflectă în mod corespunzător evoluțiile intervenite din 1996 până astăzi ori situația actuală a piețelor muncii, de exemplu o diferențiere semnificativ mai mare între salariile din țările de origine și cele din țările-gazdă.

¹ Directiva 96/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1996 privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii, JO L 18, 21.1.1997, p. 1–6.

La 10 mai 2016, termenul de opt săptămâni pentru consultarea parlamentelor naționale s-a încheiat. Până la această dată, parlamentele naționale din 11 state membre au trimis avize motivate care reprezintă 22 de voturi. Prin urmare, a fost atins pragul de o treime din voturi necesar declanșării așa-numitei proceduri a „cartonașului galben”. În temeiul articolului 7 alineatul (2) din Protocolul nr. 2² anexat la tratate, propunerea trebuie să fie revizuită de Comisie, care poate decide să mențină, să modifice sau să retragă propunerea.

Grupul de lucru pentru chestiuni sociale (SQWP) a discutat propunerea în cinci rânduri, cea mai recentă reuniune a Grupului de lucru pentru chestiuni sociale având loc la 2 iunie 2016. În cadrul reuniunii Grupului de lucru pentru chestiuni sociale din 13 mai, un grup de delegații au solicitat suspendarea oricăror lucrări la nivel tehnic. Cu toate acestea, majoritatea delegațiilor au sprijinit abordarea Președinției de a continua lucrările în vederea finalizării activității în curs și a clarificării problemelor la nivel tehnic, cum ar fi legătura dintre propunere și Regulamentul Roma I, respectând pe deplin avizele motivate ale parlamentelor naționale și perioada de reflecție al Comisiei.

Parlamentul European nu și-a adoptat încă poziția în primă lectură. Pe baza temeiului juridic propus, și anume articolul 53 alineatul (1) și articolul 62 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Consiliul trebuie să acționeze în conformitate cu procedura legislativă ordinară, împreună cu Parlamentul European.

Comitetul Economic și Social European, căruia Comisia i-a solicitat un aviz cu caracter facultativ, nu și-a emis încă avizul cu privire la propunere.

În această etapă, se consideră că toate delegațiile au rezerve generale de examinare cu privire la propunere. EE, DK, HU, MT, RO și UK au formulat rezerve de examinare parlamentară, iar PL, HU și SE au formulat rezerve de examinare lingvistică. LV și DK au o câte o rezervă de examinare specifică.

² Protocolul (nr. 2) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, JO C 326, 26.10.2012, p. 206-209.

II. LUCRĂRILE CONSILIULUI SUB EGIDA PREȘEDINȚIEI NEERLANDEZE

1. Discuțiile din cadrul grupului de lucru pentru chestiuni sociale responsabil

În general, delegațiile au fost de acord că libera circulație a lucrătorilor și libertatea de a presta servicii reprezintă principii fundamentale ale UE care contribuie la creșterea economică și la prosperitate în UE. De asemenea, acestea au convenit că fraudă și practicile ilicite privind detașarea trebuie să fie abordate și soluționate. Cu toate acestea, delegațiile au avut opinii divergente cu privire la propunerea Comisiei.

Un grup de delegații a fost de părere că este prematur să se propună modificări la Directiva 96/71 înainte ca termenul pentru transpunerea directivei de punere în aplicare din 2014³ să expire (iunie 2016) și înainte ca aceasta să fi adus rezultate concrete. Acestea au respins toate elementele propunerii, în principal cu argumentul că subminează piața internă și, în special, libera circulație a serviciilor. Pe de altă parte, un alt grup de delegații a salutat inițiativa ca fiind o bază bună pentru îmbunătățirea normelor actuale, sporirea certitudinii juridice pentru angajatori și lucrători și contribuția la o poziție mai echitabilă a lucrătorilor și la o concurență bazată pe inovare și competențe (și nu doar pe salarii). Un al treilea grup de delegații a adus în discuție o serie de întrebări și preocupări cu privire la propunere, care să fie discutate și tratate înainte de a lua o poziție definitivă.

Examinarea evaluării impactului (EI)

La 22 martie, a fost trimis un chestionar delegațiilor, la care au răspuns 22 de state membre. Evaluarea impactului (EI) a fost analizată în profunzime și a fost discutată în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni sociale din 28 aprilie, iar Președinția a prezentat Coreper un raport, în conformitate cu orientările indicative, astfel cum figurează în documentul 16024/14. Raportul privind examinarea evaluării impactului este disponibil în addendumul la documentul 9309/16.

³ Directiva 2014/67/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind asigurarea respectării aplicării Directivei 96/71/CE privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne („Regulamentul IMI”), JO L 159, 28.5.2014, p. 11-31.

2. Discuții în cadrul altor formațiuni ale Consiliului

Un grup de delegații au solicitat ca propunerea să fie discutată în cadrul reuniunii Consiliului Competitivitate din 26 mai. În pregătirea acestui Consiliu, Comisia a prezentat propunerea respectivă și evaluarea sa de impact și Grupului de lucru pentru competitivitate și creștere economică, la 12 mai. Președinția a prezentat un raport privind rezultatul acestor discuții în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni sociale din 13 mai.

Au existat opinii divergente cu privire la efectele posibile ale propunerii privind libera circulație a serviciilor și a competitivității pe piața internă, pe de o parte, și necesitatea de a aplica norme obligatorii în mod egal tuturor lucrătorilor și întreprinderilor care își desfășoară activitatea pe aceeași piață, pe de altă parte.

În plus, propunerea a fost discutată în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni de drept civil la 11 mai. În special, delegațiile și-au exprimat îngrijorarea cu privire la eventualul raport dintre Regulamentul Roma I (în special articolul 8), Regulamentul Bruxelles I și noul articolul 2a al propunerii. Președinția a prezentat un raport privind rezultatul discuțiilor din cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni sociale din 13 mai.

III. PRINCIPALELE ASPECTE DISCUTATE ÎN CADRUL GRUPULUI DE LUCRU PENTRU CHESTIUNI SOCIALE

Discuțiile din cadrul grupului de lucru pentru chestiuni sociale au reflectat controversele descrise la capitolul I. În acest sens, acestea s-au concentrat asupra clarificărilor privind evaluarea impactului și propunerea în sine. Cu privire la o serie de aspecte (cum ar fi subcontractarea, agențiile de muncă temporară și contractele colective de muncă), mai multe state membre au adus în discuție întrebări și preocupări și au făcut unele sugestii în vederea abordării acestor probleme. Cu privire la alte aspecte (cum ar fi detașarea pe termen lung și remunerarea), discuțiile au fost mai cuprinzătoare.

(a) Temeiul juridic [articolul 53 alineatul (1) și articolul (62) din TFUE]

Propunerea are același temei juridic precum Directiva 96/71, pe care o modifică, și precum Directiva 2014/67/UE. Cu toate acestea, principalele aspecte discutate includ caracterul adecvat al temeiului juridic ales de Comisie. Unele delegații au considerat că, pentru a acoperi normele referitoare la condițiile de muncă, inclusiv remunerarea, este de dorit să se adauge un temei juridic în cadrul capitolului privind politica socială. Unele delegații au considerat că legătura cu Regulamentul Roma I ar însemna că propunerea a intrat în domeniul vizat de titlul V.

Președinția consideră că ar fi necesară o analiză mai aprofundată înainte de a formula orice concluzii privind necesitatea de a modifica sau extinde temeiul juridic.

(b) Detașările pe termen lung (noul articol 2a) și legătura cu Regulamentul Roma I

Propunerea introduce o normă care prevede că, în cazul în care durata anticipată sau efectivă a detașării depășește 24 luni, statul membru gazdă este considerat a fi țara în care angajatul își desfășoară în mod obișnuit munca. Intenția Comisiei nu este de a modifica Regulamentul Roma I, ci de a crea certitudine juridică în aplicarea acestuia în situația specifică a detașării.

Printre principalele aspecte discutate se numără și coerența articolului 2a propus cu Regulamentul Roma I, întrucât multe delegații au considerat că aceasta schimbă sensul articolului 8 alineatul (2) din același regulament, în situațiile care intră sub incidența Directivei 96/71. Serviciul juridic al Consiliului a emis un aviz cu privire la posibilitatea de a introduce o normă privind conflictul de legi în cadrul Directivei privind detașarea lucrătorilor (documentul 9544/16). Acest aviz a fost prezentat și discutat în cadrul Grupului de lucru. Numeroase delegații au salutat clarificările juridice și soluțiile prevăzute. O discuție aprofundată nu a avut loc, dat fiind faptul că multe delegații încă analizau conținutul și/sau au considerat că aceasta ar trebui lăsată pentru reuniunile viitoare.

Președinția consideră că analiza suplimentară a avizului Serviciului juridic al Consiliului ar putea contribui la clarificarea legăturii cu Regulamentul Roma I.

(c) Remunerarea [articolul 3 alineatul (1)]

Propunerea înlocuiește noțiunea de „salariu minim” cu noțiunea de „remunerație”, în contextul dispozițiilor „esențiale” ale statelor membre gazdă care se aplică în cazul lucrătorilor detașați, prevăzând astfel că normele și legislația cu privire la remunerație prevăzute de dreptul intern sau contractele colective de muncă cu aplicare generală devin, de asemenea, aplicabile și în cazul lucrătorilor detașați.

Cu privire la remunerare, printre principalele aspecte discutate se numără și acela dacă era suficient de clar că definiția noțiunii de remunerație și normele aferente privind stabilirea rămân în sfera de competență a statelor membre și a partenerilor sociali. Un alt aspect important este dacă noțiunea de remunerație a fost suficient de clară, în ceea ce privește noțiunea de salariu minim din directiva respectivă.

Președinția consideră că Comisia a precizat în propunerea sa, precum și în declarațiile sale, că propunerea nu a urmărit să producă efecte asupra competenței naționale în ceea ce privește definirea remunerării, inclusiv a competențelor partenerilor sociali în stabilirea salariilor. Unele delegații au înaintat propuneri de text suplimentar care să confirme în mod explicit acest lucru, în special posibila (re)introducere a unei propoziții în conformitate cu ultima teză de la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 96/71. Președinția consideră că aceste aspecte ar putea fi explorate în continuare. În plus, Președinția consideră că se poate face o comparație între conceptele de remunerare și salariu minim în contextele naționale în anumite cazuri cu titlu ilustrativ.

(d) Contractele colective de muncă [eliminare de text în articolul 3 alineatul (1) a doua liniuță și alineatul (10), a doua liniuță]

Această dispoziție face ca contractele colective de muncă cu aplicare generală să fie aplicabile lucrătorilor detașați în toate sectoarele economiei. În conformitate cu Directiva 96/71/CE în vigoare, acest lucru este obligatoriu numai pentru sectorul construcțiilor și opțional pentru alte sectoare.

Printre principalele probleme ridicate se numără și aceea dacă dispoziția propusă garantează în mod adecvat exercitarea drepturilor fundamentale, cum ar fi libertatea de a face grevă, de a negocia, de a încheia și de a pune în aplicare contracte colective de muncă. Un alt aspect important este disponibilitatea informațiilor privind contractele colective de muncă aplicabile și conținutul acestora.

Președinția consideră că acest control s-ar putea axa pe modalități de a exprima mai explicit, de exemplu în considerente, respectarea deplină a drepturilor fundamentale.

(e) Subcontractarea [articolul 3 noul alineat (1a)]

Propunerea introduce o nouă dispoziție în materie de subcontractare. Această dispoziție prevede că statele membre care obligă întreprinderile să subcontracteze numai acelor întreprinderi care oferă lucrătorilor anumite condiții referitoare la remunerare, inclusiv cele care decurg din contractele colective de muncă fără aplicare generală, pot prevedea, de asemenea, ca această obligație să se aplice și întreprinderilor care detașează lucrători pe teritoriul lor.

Printre problemele ridicate se numără și aceea dacă această propunere ar putea aduce atingere competențelor de negociere ale partenerilor sociali, precum și modul în care întreprinderile care detașează ar putea obține informații actualizate cu privire la normele aplicabile în materie de remunerație.

Președinția consideră că ar fi necesare eforturi suplimentare pentru a clarifica cu exactitate domeniul de aplicare și efectele prezentei dispoziții.

(f) Lucrătorii temporari [noul articol 3 alineatul (1b) și eliminarea articolului 3 alineatul (9)]

Această dispoziție prevede că termenii și condițiile în temeiul articolului 5 din Directiva 2008/104/CE⁴ („Directiva privind munca prin agent de muncă temporară”) devin obligatorii pentru lucrătorii detașați, aplicându-se principiul egalității de tratament între lucrătorii temporari și angajații întreprinderilor utilizatoare care efectuează o muncă similară.

⁴ Directiva 2008/104/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind munca prin agent de muncă temporară, JO L 327, 5.12.2008, p. 9-14

Printre principalele aspecte abordate se numără raportul cu articolul 5 din Directiva privind munca prin agent de muncă temporară. Delegațiile au avut evaluări diferite cu privire la modul în care înlocuirea articolului 3 alineatul (9) cu o trimitere la articolul 5 din Directiva privind munca prin agent de muncă temporară afectează domeniul de aplicare al principiului egalității de tratament al lucrătorilor temporari.

Președinția consideră că o analiză mai aprofundată a acestui element ar putea include o comparație între domeniul de aplicare al articolului 5 din Directiva privind munca prin agent de muncă temporară și formularea actuală de la articolul 3 alineatul (9) din Directiva 96/71.

IV. CONCLUZII

După ce Comisia a luat o decizie cu privire la procedura „cartonașului galben”, având în vedere decizia respectivă, este la latitudinea viitoarei președinții să continue deliberările Consiliului și ale grupului de pregătire al acestuia.

Pe baza activității desfășurate în cadrul președinției neerlandeze, inclusiv a explicațiilor furnizate de Comisie, și în funcție de decizia privind procedura „cartonașului galben”, se poate preconiza că discuții mai aprofundate asupra chestiunilor enumerate mai sus vor permite viitoarei președinții să treacă la elaborarea poziției Consiliului cu privire la propunere.
